

Bog anmeldelser

Dorte Kvist i samarbejde med Carl og Ingeborg Lomholt:

Det er jo mennesker – skæbner fra fængslet
Eksistensen, Frederiksberg C, 2018 (150 sider)
ISBN 978 87 410 0415 0

Ægteparret Carl og Ingeborg Lomholt har i samtale med journalist Dorte Kvist i bogen »Det er jo mennesker – skæbner fra fængslet« beskrevet deres virke som henholdsvis præst og organist i Horsens Statsfængsel. I mere end 25 år har ægteparret Lomholt på hver deres måde lagt øre til utallige indsattes sorger og glæder, og de har været mange fangers nærmeste fortrolige. Deres glødende engagement for at give fangerne i Horsens respekt, næstekærlighed og tilgivelse brænder igennem bogen.

I 1974 blev Carl Lomholt indkaldt til samtale som fængselspræst på Horsens Statsfængsel. Sammen med sin hustru Ingeborg var han mødt op i fængslet, hvor de blev modtaget af en vrisen fængselsinspektør, der bad dem om at tage plads på den træbænk, som fanger indkaldt til samtale, skulle vente. På bænken blev de vidne til højlydte stemmer og skænderi, der udspandt sig bag døren til fængselsinspektorens kontor mellem provst, biskop og fængselsinspektør. En ny fængselspræst var ikke velset hos Direktoratet for Kriminalforsorgen, der på daværende tidspunkt ønskede at nedlægge fængselspræsternes embede. I Horsens delte hverken præster eller biskop Kriminalforsorgens holdning, heraf balladen på selvsamme dag, som Lomholt-parret skulle møde op til samtale. Trods balladen fik Carl stillingen som fængselspræst – og senere blev også Ingeborg ansat som organist. Bogen viser, at det ikke altid har været nemt at bestride en stilling, hvor ens position ikke er velanset hos det øvrige personale. Selvom Carl og Ingeborg har bestræbt sig på at agere loyalt over for det system, de var ansat under, var de dog langt fra enige i alt. Om det fortæller Carl Lomholt:

»Det betød, at det var min pligt at gøre indsigelse i tilfælde af magtmisbrug og overgreb. Straffen i sig selv vil jeg ikke anfægte, men spørge til dens indhold. Når man på ledelsesplan inden for rets- og fængselsvæsen mister interessen for de indsatte som mennesker og alene er opmærksomme på dommen, som skal fuldbyrdes, så indtager man en afpersonificeret holdning. Og den medfører uvægerligt en kold og kynisk afslutning ned igennem systemet.«

Hvis fængselsvæsenet havde mistet interessen for de indsatte som mennesker – så gjorde det modsatte sig gældende hos Carl og Ingeborg Lomholt, der netop har bygget hele deres virke på at se de indsatte som mennesker. Når Ingeborg stillede krav til sine korsangere, eller når hun mødte op med guitar og noder til en indsat i isolation, gav hun de indsatte et frirum i musikken, hvor de kunne være mennesker. Og da de begge blev udsat for en gidselaffære, hvor en desperat indsat truede med en skarp lommekniv, var det menneskets afmagt, de så, og derfor ønskede de ikke gemingspersonen straffet »det var ikke vores sag at melde en fra vores menighed«. Således bliver man aldrig i tvivl om, hvor parrets sympati lå, ligesom breve og citater fra indsatte viser, hvilken stor betydning de har haft i mange indsattes liv.

Bogen løfter en lille flig af Lomholt-parrets tid i Horsens Statsfængsel og de skæbner, de har fulgt gennem årene. Dog havde det været ønskeligt, om bogen havde været betydeligt længere, så flere af Carl og Ingeborgs refleksioner var kommet med. De fremstår begge som at have langt mere på hjerte, end hvad der kan fanges ind på bare 150 sider.

»Det er jo mennesker – skæbner fra fængslet« giver en fin skildring af fængselslivet set fra et andet perspektiv, end det som oftest skildres. Ligesom den viser, hvor vigtig en rolle fængselspræster og organister spiller for fængslets indsatte. Mange indsatte har haft glæde af, at det ikke lykkedes at nedlægge fængselspræsters embeder, som det ellers var hensigten i 1970'erne.

Carl Lomholt gik på pension i 2000, hvorefter han skrev sin ph.d.-afhandling »Din fattiges ret« på Aarhus Universitet, der omhandler retsaførelsen i det gamle testamente. Ingeborg Lomholt fortsatte som organist i Horsens Statsfængsel til 2006, hvor fængslet blev nedlagt i forbindelse med, at et nyt åbuede på Enner Mark tæt ved Horsens.

Annemette Nyborg Lauritsen

Lektor ph.d. i Lisimatusarfik/Gronlands Universitet

Carl Lomholts ph.d.-afhandling http://retsteologi.dk/pdf_filer/pb_rev.pdf